

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 1Csp/77/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620201894
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8620201894.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod číslom 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova č. 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713 zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO:47 234 547 proti žalovanému N. G., nar. XX.XX.XXXX, Dr. K. XXX/X, XXX XX G. zastúpenému JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, advokátom, so sídlom Dr. Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník o zaplatenie 2.367,25 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á n á r o k** na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 30.10.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 2.367,25 eur spolu s úrokom vo výške 24 % ročne zo sumy 2.843,92 eur od 17.05.2018 do 26.09.2019, zo sumy 2.667,25 eur od 27.09.2019 do 18.11.2019, zo sumy 2.517,25 eur od 19.11.2019 do 13.12.2019 a zo sumy 2.367,25 eur od 14.12.2019 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.337,25 eur od 17.05.2018 do 29.11.2018, zo sumy 3.257,25 eur od 30.11.2018 do 21.12.2018, zo sumy 3.157,25 eur od 22.12.2018 do 28.01.2019, zo sumy 3.137,25 eur od 29.01.2019 do 27.02.2019, zo sumy 3.037,25 eur od 28.02.2019 do 25.03.2019, zo sumy 2.917,25 eur od 26.03.2019 do 30.04.2019, zo sumy 2.867,25 eur od 01.05.2019 do 26.09.2019, zo sumy 2.667,25 eur od 27.09.2019 do 18.11.2019, zo sumy 2.517,25 eur od 19.11.2019 do 13.12.2019 a zo sumy 2.367,25 eur od 14.12.2019 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

-2-

1Csp/77/2020

2. Žalobu odôvodňoval tým, že dňa 30.06.2017 uzavrel ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty, obsahom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000,-eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou dohodnutých mesačných splátok. Tvrdil, že po dobu trvania úverového vzťahu žalovaný vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 2.982,-eur tak, že túto sumu čerpal platbami na vybraných obchodných miestach. V žalobe uviedol, že svoj záväzok splácať poskytnutý

úver riadne a včas žalovaný neplnil, keď napriek zmluvne dohodnutým splátkam uhradil doposiaľ len časť dlžnej sumy vo výške 1.260,20 eur a nereagoval ani na predžalobné výzvy. Žalobca v žalobe citoval bod 7.1 úverovej zmluvy o podmienkach za ktorých mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a tiež bod 10 úverovej zmluvy upravujúci spôsob komunikácie s klientom a doručovanie. V žalobe tvrdil, že v dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 16.05.2018 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Podľa špecifikácie v žalobe žalovaná suma predstavuje neuhradené záväzky žalovaného po lehote splatnosti v celkovej výške spolu 2.367,25 eur titulom zvyšku dlžnej úverovej istiny s tým, že okrem toho žalobca požaduje úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 24 % ročne a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne podľa špecifikácie v žalobe.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, výpis z úverového účtu žalovaného, potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s potvrdením o doručení.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe poukázal na právny názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.07.2020 sp.zn.6Co/141/2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k.2Csp/100/2018-124 zo dňa 31.07.2019. Citoval z neho časť, v zmysle ktorej vzhľadom na absenciu konkrétne, zrozumiteľne a určito dohodnutej výšky splátky, konečnej splatnosti úveru a konkrétneho počtu splátok súd posúdil dohodu strán o postupnom splácaní úveru v splátkach za neurčitú, nezrozumiteľnú, preto podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka za neplatnú, a že v takom prípade vzhľadom na § 563 Občianskeho zákonníka aj podľa záverov ustálenej súdnej praxe (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.3Cdo 174/2016) trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu, teda u každého čerpania peňažných prostriedkov samostatne a doručenie výzvy veriteľa žalovanému na plnenie nemalo vplyv na posúdenie plynutia premlčacej doby. Žalovaný tvrdil, že nakoľko finančné prostriedky čerpal dňa 30.06.2017, trojročná premlčacia doba uplynula aj pri zohľadnení zákona č.62/2020 Z.z. pred podaním žaloby, ktorá bola podaná dňa 30.10.2020. Žalovaný s poukazom na uvedené vzniesol námietku premlčania a tiež tvrdil, že úver, ktorý mu bol poskytnutý je bezúročný a bez poplatkov, pričom sa odvolal na závery rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.5CoCsp/12/2021 ktoré sa podľa neho vzťahujú aj na túto právnu vec. Žalovaný navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Na uvedené žalobca reagoval vyjadrením zo dňa 21.02.2022. K námietke absencie a správnosti náležitostí v zmluve uviedol, že v súvislosti s celkovou výškou úveru a predpokladov k výpočtu RPMN poukazuje na skutočnosť, že žalovaný si pri uzatváraní

-3-

1Csp/77/2020

úverovej zmluvy zvolil poistenie úveru, a to komplexný balík poistenia s výškou poistného 5,29 % z mesačnej splátky, ako to vyplýva z bodu 1.1 úverovej zmluvy. To znamená, že súčasťou mesačnej splátky bol aj poplatok za poistenie vo výške 5,29 % z aktuálnej výšky splátky, teda 4,76 eur. Citoval ust. § 2 písm. g) a § 19 ods.2 Zákona o spotrebiteľských úveroch a tvrdil, že nakoľko poistenie úveru bolo dobrovoľné a dobrovoľný bol teda aj poplatok za poistenie, pričom žalovaný mohol kedykoľvek poistenie ukončiť a toto nebolo podmienkou na uzatvorenie predmetnej úverovej zmluvy, tento poplatok nemohol byť zarátaný do celkových nákladov úveru a preto ani do celkovej výšky úveru. Suma poplatkov za poistenie sa podľa žalobcu nemôže započítať do výpočtu RPMN vzhľadom na § 19 ods.2 a § 2 písm. g.) zákona o spotrebiteľských úveroch podľa ktorých sa poistné do celkových nákladov nezapočítava. RPMN v zmluve je podľa žalobcu vypočítaná správne, podľa vzorca uvedeného v prílohe č.2 zákona č.129/2010 Z.z., je pre bežného spotrebiteľa jasná a zrozumiteľná, pričom všetky predpoklady na výpočet RPMN sú uvedené v bode 1.1 úverovej zmluvy. Žalovaný nepreukázal podľa žalobcu že by mu poistenie bolo nanútené, uvedenie možnosti odmietnuť poistenie nie je povinnou náležitosťou úverovej zmluvy. Žalobca poukázal na povahu a podstatu revolvingového úveru, pričom v súvislosti s výškou dohodnutého úverového rámca poukázal na bod 1.1 úverovej zmluvy, ktorý upravuje základné podmienky zmluvy a kde bola dohodnutá maximálna výška úverového rámca 5.000,-eur a aktuálna výška úverového rámca vo výške 3.000,-eur. Tiež poukázal na bod 1.3 zmluvy podľa ktorého bol veriteľ oprávnený na základe predbežného vyhodnotenia bonity, platobnej disciplíny a potrieb klienta jednostranne zvýšiť výšku aktuálneho úverového rámca, najviac do výšky 5.000,-eur. Z uvedeného vyplýva, že výška úverového rámca bola na zmluve dohodnutá v sume 5.000,-eur a suma 3.000,-eur predstavovala len aktuálny úverový rámec, ktorý bol žalovanému poskytnutý na základe predbežného vyhodnotenia bonity

pri prvom čerpaní úveru. Vo vzťahu k námietke premlčania uviedol, že nárok nie je premlčaný ani v časti. Poukázal na § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka z ktorých podľa neho vyplýva, že uplatnenie práva na splatenie celej pohľadávky je viazané na splnenie troch podmienok, a to a) že možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom, b) dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a c) veriteľ požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Žalobca tvrdil, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pristúpil v súlade s bodom 7.1 úverovej zmluvy až po uplynutí splatnosti troch mesačných splátok od omeškania prvej neuhradenej splátky, neeviduje však podľa svojich záznamov skoršiu písomnú výzvu na úhradu dlhu žalovaného pred oznámením mimoriadnej splatnosti úveru, pričom súdu predložil všetky jemu v súčasnosti dostupné doklady preukazujúce vyzvanie žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky úveru. Poukázal na prvú vetu § 103 Občianskeho zákonníka a uviedol, že na podanej žalobe trvá.

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 01.03.2022 na ktoré sa napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavil právny zástupca žalobcu ani žalovaný. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčast' na pojednávaní, o odročenie pojednávania nežiadal, súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti. Neprítomnosť žalovaného ospravedlnil jeho právny zástupca, o odročenie pojednávania nežiadal. V súlade s ust. § 180 CSP preto súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

7. Na pojednávaní prítomný právny zástupca žalovaného zotrval na nesúhlasnom stanovisku so žalobou. Poukázal na to, že z vyjadrenia žalobcu k námietke premlčania priamo

-4-

1Csp/77/2020

vyplýva, že žalobca ani nedodrжал zákonný postup pokiaľ ide o vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, ktorému malo a muselo predchádzať upozornenie žalovaného o ktorom sám žalobca uviedol, že ho neeviduje, čím sám potvrdil, že pri jeho konaní došlo k postupu v rozpore so zákonom. Trval tiež na tom, že zmluva neobsahuje správne základné zákonné náležitosti. Pokiaľ ide o RPMN, nestotožňuje sa s argumentáciou žalobcu, ide o klasickú formulárovú zmluvu do znenia ktorej žalovaný nemohol zasiahnuť a pokiaľ ide o poisťné, priamo z formulára zmluvy ako aj logiky veci vyplýva, že pokiaľ by žalovaný skutočne mal záujem o poisťné napr. z dôvodu obáv zo straty schopnosti splácať a podobne, bol by ho platil, poisťné je vopred súčasťou formulára. Žalobcom tvrdené vyhlásenie predčasnej splatnosti je navyše neplatné. Navrhol žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých predložených listinných dôkazov, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo namietané, ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a zistil tento skutkový stav:

9. Žalobca ako dôkaz na svoje tvrdenie o uzavretí zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere stranami predložil súdu tlačivo označené ako „Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb“. V ňom sú ako zmluvné strany označení žalobca (banka) a ako dlžník je tam označený žalovaný, pričom z hlavičky zmluvy vyplýva, že tá uzatváraná bola u predajcu OKAY, s.r.o. pri financovaní kúpy tovaru označeného tam ako TV +SAT (Samsung 02090098). Pod označením zmluvných strán je predtlačené prehlásenie, cit. „Zmluvné strany uzatvárajú spolu Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty podľa zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb“ s tým, že predmetom zmluvy je poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru bankou dlžníkovi do výšky schváleného úverového rámca a za podmienok dohodnutých v zmluve s tým, že prvé čerpanie revolvingového úveru je viazané na nákup tovaru alebo služby a klient je povinný poskytnutý revolvingový úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Ďalej je (bod 1. Základné podmienky ZoRSU) uvedené, že výška úverového rámca je 5.000,-eur, aktuálna výška úverového rámca je 3.000,-eur, cena tovaru alebo služby 3.012,-eur, priama platba predajcovi 50,-eur, výška prvého čerpania 2.962,-eur, výška mesačnej splátky že je min. 3 % z aktuálnej výšky úverového rámca. Ako splatnosť 1. mesačnej splátky je v zmluve uvedený 10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru. Ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve bola 26,83 % a je tam tiež uvedená ročná úroková sadzba 24 % s tým, že ide o sadzbu fixnú. Podľa zmluvy splatnosť mesačnej splátky bola 10. deň v

mesiaci a tiež je tam predformulované vyhlásenie „zvolený balík poistenia: komplexný balík poistenia, poplatok za poistenie (5,29%)“.

10. Podľa bodu 1.3 zmluvy banka je oprávnená na základe predbežného vyhodnocovania bonity, platobnej disciplíny a potrieb klienta jednostranne zvýšiť výšku aktuálneho úverového rámca, najviac však do výšky úverového rámca dohodnutého v základných podmienkach ZoRSÚ. O tejto zmene klienta písomne informuje. Pokiaľ o zmenu výšky aktuálneho úverového rámca požiadajú dlžník, je banka oprávnená vyžiadať si od klienta údaje, ktoré pokladá v rámci úverového vzťahu za potrebné a prípadne požadovať aj ich doloženie. Ak dlžník

-5-

1Csp/77/2020

prekročí výšku aktuálneho úverového rámca bez súhlasu banky, musí rozdiel bezodkladne vyrovnať, a to aj bez výzvy banky.

11. Podľa bodu 1.6 zmluvy ak tovar alebo služba uvedená v základných podmienkach ZoRSÚ neboli dodané či poskytnuté, a/alebo boli dodané či poskytnuté len čiastočne a/alebo nie sú v súlade so zmluvou o ich dodaní či poskytnutí a Dlžník uplatnil všetky zákonné prostriedky na dosiahnutie nápravy u predajcu, však napriek tomu, že jeho nárok bol dôvodný, nebol zo strany predajcu uspokojený, má Dlžník právo uplatniť svoj nárok na peňažné plnenie u Banky. Banka tento uplatnený nárok Dlžníka v primeranej lehote posúdi a rozhodne o ňom.

12. V ďalšej časti formulára označenej ako bod 2 ktorá je nazvaná „Trvanie ZoRSÚ“ je uvedené, že zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a je platná dňom podpisu obidvoma zmluvnými stranami a účinnosť nadobúda dňom 1. poskytnutia revolvingového úveru dlžníkovi s tým, že v prípade, že po dobu dlhšiu ako 3 roky nie je zaznamenaný na úverovom účte dlžníka žiadny pohyb, zmluva zaniká bez upovedomenia dlžníka bankou, ak banka nerozhodne inak.

13. Podľa bodu 4.1 zmluvy (časť označená ako Splácanie revolvingového úveru) Banka a Dlžník sa dohodli, že výšku minimálnej mesačnej splátky je možné meniť vzájomnou dohodou i telefonicky. V prípade, ak sú časti Revolvingového úveru úročené rozdielnymi úrokovými sadzbami, splátka sa použije najprv na úhradu istiny, ktorá je úročená najnižšou úrokovou sadzbou. Banka je oprávnená splatné poplatky zúčtovať na ťarchu úverového účtu dlžníka. Poplatky sú splatné mesačne v posledný deň kalendárneho mesiaca (vrátane poplatku za poistenie Revolvingového úveru), ak nie je v ZoRSÚ stanovené inak.

14. Pri mieste určenom na podpis zmluvy je uvedený podpis s dodatkom, že žalovaný zmluvu podpísal v Malackách dňa 30.06.2017.

15. Žalobca na dôkaz k tejto zmluve predložil potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov z ktorého bolo zistené, že žalovaný dňa 30.06.2017 čerpal sumu 2.962,-eur a dňa 21.08.2017 cez POS terminál ešte sumu 20,-eur. Predložil tiež prehľad splátok - výpis z úverového účtu žalovaného (rub čl.12 a čl.13 spisu) a potvrdenie o prijatých platbách (rub čl.60 spisu) z ktorých bolo zistené, že prvá splátka vo výške 90,-eur bola žalovanému predpísaná k zaplateniu dňa 10.07.2017, ktorú uhradil dňa 18.07.2017, potom dňa 10.08.2017 splátka vo výške 90,-eur, ktorú uhradil dňa 09.08.2017 a dňa 10.09.2017 splátka vo výške 90,-eur, ktorú uhradil dňa 13.09.2017. Potom mu boli predpísané dňa 10.10.2017, dňa 10.11.2017, dňa 10.12.2017, dňa 10.01.2018, dňa 10.02.2018, dňa 10.03.2018, dňa 10.04.2018 a dňa 10.05.2018 splátky vo výške 90,-eur, ktoré už neuhradil.

16. Z výpisu tiež vyplýva, že dňa 02.11.2017 boli žalovanému k zaplateniu vyúčtované náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 20,-eur.

17. Z uvedeného výpisu teda súd zistil a mal preukázané, že na úhradu poskytnutej sumy titulom úveru bola žalovaným do dňa 15.05.2018 (deň pred dňom ktorý žalobca tvrdí ako deň predčasného zosplatenia úveru) zaplatená suma spolu 270,-eur, čo po pripočítaní žalobcom mu priznaného „cash - back bonusu“ vo výške 0,20 eur činí spolu ako uhradenú sumu 270,20 eur tak ako je to vo výpise uvedené v položke „celkom uhradené“. Z výpisu zároveň vyplýva,

že ako „úhrady po zosplatnení pohľadávky“. t.j. úhrady od 16.05.2018 až do 13.12.2019 sú tam evidované úhrady v celkovej výške 990,-eur.

18. Zo žalobcom predloženého „Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ zo dňa 01.06.2018 adresovaného žalovanému súd zistil, že s poukazom na omeškanie so splácaním revolvingového úveru a po neúspešných opakovaných výzvach na úhradu žalobca žalovanému oznámil, že bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, ktorý sa tak stal splatným v celom rozsahu dňa 16.05.2018 a vyzval ho na úhradu dlžnej sumy vo výške 3.357,25 eur s tým, že táto dlžná suma pozostáva z úverovej istiny vo výške 2.843,92 eur, dlžných úrokov, poplatkov a poisťného vo výške 493,33 eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 20,-eur.

19. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania celého žalobou uplatneného nároku sa súd v prvom rade musel zaoberať touto námietkou, keďže opodstatnenosťou a oprávnenosťou uplatneného nároku vo veci samej sa súd pri vznesenej námietke premlčania môže zaoberať až po vyriešení otázky, či námietka premlčania je alebo nie je dôvodná (podporne pozri napr. R 29/1983). Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.2Cdo/194/2011 zo dňa 27.11.2012 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č.4/2014 v ktorom Najvyšší súd okrem iného uviedol, cit.“ zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov“.

20. Ak je teda vznesená námietka premlčania, čo bol aj prípad tu prejednávaneho sporu, nevykonáva sa dokazovanie k vecnej opodstatnenosti samotného nároku. Dokazovanie vykonáva sa len na posúdenie skutočností rozhodných pre posúdenie premlčania, teda na posúdenie aká premlčacia doba sa uplatní, kedy začala plynúť a kedy skončila.

21. Za tým účelom a tiež vzhľadom na skutočnosť, že každá zo strán tu odlišne posudzovala otázku začiatku a plynutia premlčacej doby súd v prvom rade skúmal, aká premlčacia doba sa tu má uplatniť, kedy začala plynúť, v súvislosti s čím sa nevyhnutne musel zaoberať aj otázkou, či jedná sa tu o uplatnenie nároku zo zmluvy, ktorá je platná, alebo či môže ísť len o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy, na ktorú súd musí prihliadať ex offio.

22. Žalobca svoj uplatnený nárok právne kvalifikoval ako nárok na vrátenie úveru. Ten mal byť poskytnutý žalobcom ako bankou- právnickou osobou, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie úverov vrátane spotrebiteľských úverov žalovanému ako fyzickej osobe nie na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ale na osobnú spotrebu. Preto by vzhľadom na zákonné kritéria obsiahnuté v ust. § 1 ods.2 a § 2 písm.a) a b) zák.č 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 30.06.2017 (ďalej len ZoSÚ) bolo potrebné nárok z tejto zmluvy právne posúdiť podľa ustanovení uvedeného zákona. Nebolo sporné, že zmluva predložená súdu na posúdenie mala byť spotrebiteľskou zmluvou, nárok je tak potrebné posúdiť aj podľa relevantných zákonných ustanovení o postavení a ochrane spotrebiteľa, čo koniec koncov zodpovedá aj tvrdeniu žalobcu v žalobe, že poskytnutý bol žalovanému spotrebiteľský úver.

23. Žalovaný tvrdil, že jedná sa o bezúročný a bezpoplatkový úver z dôvodov nedodržania náležitostí zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. K tomu treba uviesť, že uvedený zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v § 9 ods.2 ZoSÚ nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Aj pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere ale platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o náležitostiach platného právneho úkonu, čo jasne vyplýva aj z § 1 ods.8 ZoSÚ podľa ktorého ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> ani osobitných predpisov (zákon 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa). Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne;

inak je neplatný. Preto súd, tak ako uviedol aj na pojednávaní v rámci postupu podľa § 181 ods.2 CSP musel skúmať tu nielen to, či zmluva má náležitosti potrebné na to, aby vznikol z nej nárok na úroky a poplatky za úver, ale aj to, či vôbec má náležitosti platného právneho úkonu, keďže to malo zásadný vplyv na posúdenie otázky premlčania. Súd mal na pamäti ústavnú preferenciu výkladu v prospech platnosti právneho úkonu, tu však taký výklad možný nie je, lebo zmluva je tu tak neurčitá a nezrozumiteľná, že ani jej výkladom nemožno zistiť obsah práv a povinností z nej. Pri právnych úkonoch, pre ktoré je zákonom predpísaná písomná forma (čo je vzhľadom § 9 ods.1 veta prvá ZoSÚ aj prípad tu posudzovanej zmluvy) musí byť určitosť prejavu vôle daná obsahom listiny, na ktorej je tento prejav zaznamenaný. Nestačí, že účastníkom právneho vzťahu je jasné, čo je predmetom zmluvy, ak to nie je poznateľné z jej textu. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a taký prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodne pochybnosti o jeho obsahu ani u osôb, ktoré nie sú účastníkmi daného zmluvného vzťahu. V okolnostiach tu súdanej veci vzhľadom na obsah zmluvy súd dospel k záveru o jej absolútnej neplatnosti, čo má za následok, že žalobcovi vznikol len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý ku dňu podania žaloby bol z dôvodov uvedených ďalej celý premlčaný. Súd však pre úplnosť uvádza, že nárok uplatnený žalobou by bol v tomto prípade premlčaný i keby zmluva bola platná, lebo v tom prípade by sa jednalo z dôvodov ďalej uvedených o bezúročný a bezpoplatkový úver pri ktorom by vzhľadom na povahu väd zmluvy ani nebolo možné určiť výšku úveru, ani splátky (očistenej o úroky a poplatky) ktorú by žalovaný mal vlastne splácať, preto aj nárok z platnej, ale bezúročnej a bezpoplatkovej zmluvy by bol v danom prípade celý premlčaný.

24. Obsah zmluvy nasvedčuje, že dojednávaný revolvingový úver mal byť tu v skutočnosti akousi kombináciou viazaného spotrebiteľského úveru a revolvingového úveru. Podľa § 15 ods.1 ZoSÚ zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok. Zmluva tu podľa hlavičky uzavretá bola u predajcu OKAY s.r.o. Financovaným tovarom bol televízor + SAT (Samsung 02090098) v cene spolu 3.012,-eur z ktorej priamou platbou predajcovi zaplatil žalovaný sumu 50,-eur a zvyšok, teda suma 2.962,-eur mala byť podľa zmluvy „výška 1.čerpania revolvingového úveru“. Podľa bodu 1.5. úverovej zmluvy žalovaný súhlasil, aby veriteľ poukázal peňažné prostriedky vo výške prvého čerpania revolvingového úveru predajcovi, ktorý mu predal tovar, opísaný v základných podmienkach úverovej zmluvy. Niet pochyb, že bol to žalobca ako veriteľ, ktorý pripravil štandardný formulár zmluvy. Tento používa opakovane, čo je súdu známe z jeho činnosti. Voči samému faktu, že žalobca ponúkol úver spotrebiteľovi, ktorý mal záujem o úver na kúpu tovaru takýmto spôsobom, teda nie vo forme samostatnej zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere, ale v záujme zabezpečenia si ďalšej svojej obchodnej činnosti tak, že výška viazaného spotrebiteľského úveru je označená

-8-

1Csp/77/2020

len za výšku prvého čerpania revolvingového úveru dojednávaného na dobu neurčitú, ak sa tak deje so súhlasom spotrebiteľa nemožno namietat'. Bolo však potom na žalobcovi, ktorý sa rozhodol ponúkať takto komplikovaný kombinovaný produkt, aby náležitosti takejto „kombinovanej“ zmluvy boli vymedzené a dojednané zrozumiteľne a určito (majúc teda na pamäti aj zrejme osobitosti, špecifiká a odlišnosti oboch typov úverov, napríklad pokiaľ ide o zrozumiteľné a určité vymedzenie výšky takého úveru, výšky a počtu splátok alebo že pri viazanom úvere v súvislosti s výpočtom RPMN platí aj osobitné pravidlo v zmysle poslednej vety § 19 ods.2 ZoSÚ a podobne), čo sa tu nestalo, keď vo výsledku je z tejto „zmiešanej“ zmluvy absolútne neurčitý a nezrozumiteľný úkon.

25. Z hľadiska posúdenia, či predmetná zmluva, ktorá mala byť zmluvou o spotrebiteľskom úvere (jej charakter nebol medzi stranami sporný), ako právny titul žalobcu na plnenie od žalovaného obsahuje všetky zákonné náležitosti, súd pri skúmaní, či nejde o úver bezúročný a bez poplatkov dospel k záveru, že v danom prípade ide o právny úkon, postihnutý absolútnou neplatnosťou podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu jeho neurčitosti a nezrozumiteľnosti, z hľadiska pre spotrebiteľa najpodstatnejších náležitostí. Ide v súhrne vzhľadom na ich počet a povahu o také nedostatky, že tieto robia zmluvu z hľadiska jej platnosti ako celok neudržateľnou. Nie je možné konštatovať, že ide „len“ o bezúročný a bezpoplatkový úver v situácii ako je tu, keď spotrebiteľ zo zmluvy uzavretej na dobu neurčitú vôbec nevie, aká je výška úveru (úverového rámca) a súčasne nevie koľko a akých splátok má vlastne platiť. Chýbajú také náležitosti, ktoré spotrebiteľovi vôbec neumožňujú identifikovať výšku splátky „očistenú“ od úrokov a poplatkov (preto nemožno prijať záver, že ide len o bezúročný a bezpoplatkový úver). Predovšetkým zo zmluvy vôbec nemožno jednoznačne určiť, v akej výške úverového rámca bol

žalovanému poskytnutý úver, keď v tlačive zmluvy sa nachádza v časti 1 bode 1.1 ustanovenie, že výška úverového rámca je 5.000,-eur a ďalej, že aktuálna výška úverového rámca je 3.000,-eur, pričom súčasne je tam uvedené, že výška prvého čerpania je 2.962,-eur, pričom v skutočnosti žalovaný z neho čerpal 2.982,-eur a predpoklady na výpočet RPMN v zmluve vychádzali z čerpania 3.000,-eur. Túto nezrovnalosť nie je možné odstrániť výkladom, nie je možné teda ustáliť aký úverový rámec si strany vlastne dohodli. Keďže v zmluve sú uvedené až 3 rôzne údaje o celkovej výške úveru, resp. úverového rámca, hoci v zmysle § 9 ods.2 písm. g) ZoSÚ musí byť uvedený (jeden) údaj o celkovej výške úveru, a to jasne, určito a zrozumiteľne, čo bezosporu platí aj pre revolvingový úver, keďže zákon žiadnu výnimku pre takýto typ úveru nestanovuje (niet dôvodu na to, aby nebolo možné priamo v zmluve jednoznačne a presne určiť výšku úverového rámca), súd má za to, že použité vyjadrenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je v súlade s podstatou, zmyslom a účelom ust. § 9 ods.2 písm. g) zákona (podporne pozri tiež napr. rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 30.6.2016 sp.zn. 7C/928/2015 alebo rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 22.3.2016 sp.zn.7C/325/2014). Aj zo zákonného vymedzenia esenciálnych náležitostí zmluvy o úvere v § 497 Obchodného zákonníka vyplýva, že na to, aby zmluva vôbec platne vznikla musí byť zrejmy záväzok veriteľa poskytnúť v prospech dlžníka peňažné prostriedky do určitej sumy.

26. V zmluve súčasne absentuje aj konkrétna, zrozumiteľne, určito a jasne uvedená výška splátky. V zmluve sa uvádza, že žalovaný sa zaväzuje vyčerpaný úver splácať v mesačných splátkach vo výške min. 3% z aktuálnej výšky úverového rámca, pričom tieto sú splatné vždy k 10.dňu v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu revolvingového úveru. Zo zmluvy však vôbec nevyplýva, k akému dňu sa má takto určovať, „vypočítavať“ výška splátky. Ide o absolútne neurčité dojednanie najmä ak banka

-9-

1Csp/77/2020

podľa bodu 1.3 zmluvy mohla jednostranne zvyšovať výšku aktuálneho úverového rámca a ak v splátke mal byť aj poplatok za poistenie, pri ktorom vôbec nie je zrejmé, ako sa počíta. Podľa bodu 4.1 zmluvy výšku splátky bolo možné meniť dohodou aj telefonicky, ale opäť nie je zrejmé, ktorú výšku splátky. Pokiaľ zákon účinný v tom čase vyžadoval, aby každá zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala určenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a poplatkov, potom niet dôvodu, prečo by uvedené údaje nemala obsahovať i zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, keď pre tento typ úveru zákon nestanovuje žiadne výnimky a odchýlky. Zmluva o spotrebiteľskom úvere, revolvingový úver nevyvímajúc, okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Nemôže tak byť žiadnej pochybnosti o tom, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy z prejednávanej veci, bolo tiež uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Vzhľadom na daný typ úveru bolo úplne nevyhnutné presne uviesť výšku splátky zrozumiteľne a tiež aj jej zložky keď napr. je rovnaký úrok pre rôznu výšku úverového rámca od 2.962,- eur až do 5.000,-eur. Pri takom neurčitom vyjadrení výšky splátky spotrebiteľ vôbec nevie, koľko bude platiť na úrok, koľko na istinu a poplatky, vzhľadom na znenie zmluvy, keď aj z predloženého rozpisu - výpisu z úverového účtu žalovaného vyplýva, že prvá predpísaná splátka žalovanému pozostávala len z istiny 85,24 eur a poplatku za poistenie 4,76 eur (žiaden úrok), a druhá splátka naopak z istiny už len 25,65 eur a úroku až 59,59 eur a opäť poplatku za poistenie 4,76 eur. Ani pri takom type úveru nemôže byť vecou len veriteľa, kedy akú splátku a v akej skladbe určí, keď tu z prvej splátky nemalo ísť na úrok nič a z druhej splátky naopak naň mali ísť jej 2/3-iny. Nemôže byť vecou svojvoľne veriteľa, na aké zložky započíta tú ktorú úhradu. Taký postup či dojednanie umožňujúce veriteľovi ľubovoľne určiť výšku a skladbu splátky v čase jej plnenia by bezosporu spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, opäť s následkom neplatnosti (§ 53 ods.1 a 5 Občianskeho zákonníka), viď analogicky aj § 53 ods.4 písm. j/ tohto zákona. Je fakt, že výška splátky v prípade revolvingového úveru, kde nie je vopred zrejmé, ako bude dlžník poskytnutý úverový rámec opakovane čerpať, by len ťažko mohla byť vyčíslená pevnou sumou ako pri klasickom úvere a teda je možné určenie výšky mesačnej splátky percentom z vyčerpanej dlžnej sumy, no potom musí byť z zmluvy zrejmé aspoň to, ku ktorému dňu sa bude splátka takto určovať, či ku dňu splatnosti splátky, či k prvému, či k poslednému dňu mesiaca a podobne. V splátke by potom mala byť oddelene uvedená výška splátky istiny, výška splátky úroku a výška splátky poplatkov (teda v tomto prípade - aká percentuálna časť takto určenej splátky bude pripadať na splácanie istiny, aká časť na splácanie úrokov a aká časť na splácanie prípadných poplatkov). Uvedenie časti (v tomto prípade by bolo logické uvedenie percentuálnej časti), ktorá z každej splátky pripadá na splatenie vyčerpanej istiny, na splatenie úrokov a splatenie prípadných poplatkov, je

podľa súdu potrebné i preto, aby veriteľ nemal možnosť celú zaplatenú splátku (teda 100% z nej) použiť na úhradu úrokov (prípadne poplatkov). Neuvedenie tejto náležitosti by mohlo spôsobiť, že hoci dlžník spláca revolvingový úver, istina prakticky jeho splátkami splácaná nie je, nakoľko ním uhrádzané splátky sa používajú v celom rozsahu na úhradu príslušenstva, z ktorého dôvodu nedochádza k poníženiu dlžnej istiny. Len vtedy, pokiaľ je presne vymedzené, aká časť splátky sa použije na úhradu istiny a aká časť na úhradu príslušenstva, je vylúčené, aby vznikli pochybnosti o tom, ako mali byť uhradené splátky započítavané na úhradu dlžného úveru s príslušenstvom. Navyše, podľa výpisu z úverového účtu skutočne predpísovaná výška splátky žalovanému bola 90,-eur, potom ale nie je zrejmé, prečo v rámci predpokladov použitých na výpočet RPMN je uvedená výška mesačnej splátky vychádzajúcej z výšky úveru 3.000,-eur až 283,68 eur, teda viac ako trojnásobok skutočne predpisovanej splátky pre úver poskytnutý nakoniec vo výške 2.982,-eur, pričom správne

-10-

1Csp/77/2020

uviedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN je takisto povinná náležitosť zmluvy (§ 9 ods.2 písm. k./ ZoSÚ). Okrem toho je súd toho názoru, že čo sa týka určenia výšky každej mesačnej splátky a to spôsobom, že mesačná splátka činí min. 3% z aktuálnej výšky úverového rámca pri súčasnom uvedení až 3 výšok úverového rámca (od 2.962,-eur až do 5.000,-eur) a pri súčasnom uvedení, že predpoklady na výpočet RPMN vychádzajú zo splátky až 283,68 eur, tak takéto určenie výšky splátky je pre bežného spotrebiteľa absolútne nezrozumiteľné. Pokiaľ má spotrebiteľ vypočítať príslušné percento z dlžnej sumy, keď navyše nevie ku ktorému dňu a keď sú v zmluve uvedené v podstate až tri údaje o výške úveru, resp. úverového rámca, potom je takéto určenie výšky mesačnej splátky vyjadrené pre priemerného spotrebiteľa zložito a neurčito. Spotrebiteľ je odkázaný sám si vypočítavať výšku jednotlivých mesačných splátok podľa uvedeného „vzorca“. Čím zložitejšie je ustanovený spôsob výpočtu každej jednej splátky, tým vyššie je riziko, že dlžník nebude splátky splácať v správnej výške, riadne, a to navyše, keď zákon vyslovene vyžaduje, aby bola určito a presne vymedzená výška splátok. Preto súd vyvodil, že ani na túto časť zmluvy určujúcu výšku celej mesačnej splátky nemožno prihliadať, určenie výšky splátky nie je určité a zrozumiteľné, aj preto súd konštatuje, že náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l/ cit. zák. v zmluve chýba (k tomu pozri napr. rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 23.6.2016 sp.zn.13C/66/2016 alebo rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.9.2016 sp.zn.7Co/281/2016 či rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.1.2016 sp.zn.7Co/694/2015 a rovnako rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.6.2016 sp.zn.1Co/662/2015).

27. Ďalší dôvod neurčitosti a nezrozumiteľnosti je, že na jednej strane zmluva uvádza poplatok za kreditnú kartu 0,-eur (v rámci predpokladov pre výpočet RPMN), na druhej strane hneď nad tým je uvedené, že sa za kreditnú kartu poplatok platí podľa sadzovníka poplatkov.

28. Aj z vyjadrenia samotného žalobcu zo dňa 21.02.2022 je absolútne zrejmé, že zmluva je neurčitá a nezrozumiteľná. Žalobca totiž uviedol, že „súčasťou mesačnej splátky bol aj poplatok za poistenie vo výške 5,29 % z aktuálnej výšky mesačnej splátky, teda suma 4,76 eur“. Suma 4,76 eur síce predstavuje 5,29 % zo sumy 90,-eur, čo je výška splátky ktorá bola žalovanému predpísovaná, lenže z výpisu z úverového účtu a rozpisu splátok v ňom je absolútne zrejmé, že v každej predpisovanej splátke 90,-eur už bolo zahrnuté poistné vo výške 4,76 eur. Preto ak sa počítalo poistné ako 5,29 % zo sumy 90,-eur, potom sa základom pre výpočet poistného stalo aj samo poistné, čo je absurdné a logicky rozporné. Podielu 5,29 % zo sumy splátky bez poistného, teda zo sumy 85,24 eur (90 eur -4,76 eur) by zodpovedalo poistné len 4,51 eur, čo je opäť potvrdením toho, že výška splátky je určená absolútne zmätočne a neurčito. Ak splátka mala byť min.3 % z aktuálnej výšky úverového rámca (3 % zo sumy 3.000,-eur, čo je 90,-eur) a poistné podľa žalobcu malo byť dobrovoľné a oddelené od úveru, potom nemohlo byť zároveň poňaté do výšky splátky 90,-eur, čo tu bolo.

29. Náležitosti vyžadované zákonom a požiadavka určitosti a zrozumiteľnosti tak ani tu nie je dodržaná, lebo veriteľ v zmluve uviedol výšku splátky s poistením, avšak bez uvedenia (vyčíslenia konkrétnou sumou) samotnej výšky poistného, ktoré vyjadril len percentom, avšak neuviedol z čoho je to percento (či z výšky splátky, či z výšky úverového rámca, či ide o 5,29 % mesačne, či ročne), pričom javí sa, že malo to byť percento z čistej mesačnej splátky bez poistenia, ktorá ale v zmluve vôbec uvedená (vyčíslená) nie je a v skutočnosti podľa tvrdenia samého žalobcu sa poistné 4,76 eur počítalo ako 5,29 % zo sumy 90,-eur v ktorej už ale bolo zároveň zahrnuté aj samo vypočítané poistné 4,76 eur ako vyplýva z výpisu z úverového účtu. Už sama skutočnosť, že poplatok za poistenie je v zmluve vyjadrený len údajom 5,29 % a nič viac je ďalším dôvodom neurčitosti a nezrozumiteľnosti zmluvy, lebo nie je možné od

spotrebiteľa žiadať aby sa k jednoduchému údaju o výške poistného mal dopracovať tak, že ho bude počítať ako 5,29 % zo sumy splátky, ktorá je v zmluve uvedená ako minimálne 3 % z aktuálnej výšky úverového rámca. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 21.02.2022 rozsiahlo argumentoval, prečo sa tu poistné nemalo počítať do RPMN a celkových nákladov, hoci poistné počítalo sa z takej výšky splátky, v ktorej už bolo zahrnuté poistné a splátka vo výške bez poistného v zmluve uvedená nie je.

30. Pri takom množstve tak zásadných nedostatkov (keď navyše zmluva vo viacerých ustanoveniach uvádza vyjadrenia „a/alebo“ (vid' napr. bod 1.6, bod 3.1, bod 3.2, bod 3.3) ktoré obsahujú navzájom logicky sa vylučujúcu kumuláciu aj alternatívu súčasne je treba danú zmluvu považovať v zmysle § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka za neurčitú a nezrozumiteľnú, čo v zmysle § 39 tohto zákona spôsobuje, že nemôže ísť o platný právny úkon. Trojaké určenie výšky úveru, rôzne stanovenie výšky mesačnej splátky úveru (percentom z neurčitého základu k neurčitému dňu a aj pevnou sumou 283,68 eur), dvojaké uvedenie poplatku za kartu, na jednej strane 0 eur, na druhej strane s odkazom na Sadzobník poplatkov, nezahrnutie splátok poistného do predpokladov pre výpočet RPMN, pričom išlo o formulárovú zmluvu, veriteľom/dodávateľom vopred pripravenú, vrátane údajov o poistení a o poplatku za poistenie 5,29 %, pričom nie je uvedené, o percentuálny podiel z akej sumy sa dojednáva výška poistného, ani či má ísť o jednorazové poistné, alebo o mesačnú splátku poistného a v akej výške, a nakoniec výpočet poistného aj z poistného a v neposlednom rade v zmluve absentuje aj zásadný údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ale aj celková výška spotrebiteľského úveru. Zmluva obsahuje údaj „celková čiastka k zaplateniu 3.404,16 eur“, čo však nekorešponduje s v zmluve uvádzanou výškou úverového rámca.

31. Odhliadnuc od skutočnosti, že predmetná úverová zmluva podľa názoru súdu neobsahuje všetky potrebné náležitosti spotrebiteľskej zmluvy vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch (je neúplná), súd má za to, že táto zmluva je najmä neurčitá a nezrozumiteľná, v dôsledku čoho ju treba považovať ako celok za neplatnú.

32. Vzhľadom na neexistenciu platnej úverovej zmluvy žalobcovi preto nevzniklo právo na vrátenie úveru, ale len právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 a § 457 Občianskeho zákonníka), keďže k čerpaniu peňažných prostriedkov zo strany žalovaného došlo a to v sume 2.982,-eur. Výška žalovaným prijatých finančných prostriedkov a výška splatených finančných prostriedkov (1.260,20 eur) nebola medzi stranami sporná. Žalobcovi však v prejednávacom prípade nebolo možné priznať ani právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške doposiaľ nevrátenej sumy, t.j. sumy 1.721,80 eur, keďže svojho práva sa domáha po uplynutí premlčacej doby.

33. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

34. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

35. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

36. Nárok na bezdôvodné obohatenie sa v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe a najneskôr v objektívnej trojročnej premlčacej dobe. Ak sa skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu.

37. Z vykonaných dôkazov (z potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov) súd zistil, že žalovaný čerpal peňažné prostriedky naposledy dňa 21.08.2017. Práve čerpanie peňažných prostriedkov

žalovaným zakladajúce právo žalobcu žiadať ich vydanie titulom bezdôvodného obohatenia súd považuje za moment rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka, a to aj subjektívnej, keďže vzhľadom na žalobcom dovolené čerpanie peňažných prostriedkov konkrétnou jemu známou osobou už tento úkon je preukázateľne momentom, kedy žalobca sa objektívne dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil i keď sám mal nesprávne a nedôvodne za to, že vzniká mu tým právo na vrátenie úveru, ktoré mu nevzniklo. Aj keď subjektívna doba v zmysle zákona plynie od doby, kedy sa oprávnený subjekt dozvedel o bezdôvodnom obohatení povinného subjektu a o jeho výške, túto vedomosť je potrebné odvíjať od toho, kedy žalobca získal vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodíť toto bezdôvodné obohatenie. Nie sú teda vôbec relevantné jeho právne znalosti, teda či vedel o príslušnej právnej úprave alebo judikatúre súdov. Uvedený záver možno vyvodíť z viacerých rozsudkov Najvyššieho súdu ČR pri totožnej právnej úprave, konkrétne z 24.4.2012, sp. zn. 26 Cdo 785/2011, z 28.3.2012, sp. zn. 28 Cdo 685/11, z 18.3.2008, sp.zn. 28 Cdo 3977/07, z 29.3.2007, sp. zn. 33 Odo 528/2006, z 27.3.2007, sp. zn. 33 Odo 306/2005 alebo rozsudku Najvyššieho súdu SR z 1.5.2013, sp. zn. 1 Cdo 67/2011. V zmysle týchto rozhodnutí vedomosťou podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nemieni znalosť právnej kvalifikácie, ale skutkových okolností, z ktorých možno dôvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Nie je teda významné, či oprávnený má také právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť uvedené skutkové okolnosti. Žalobca sám formuloval obsah úverovej zmluvy a teda si musel byť vedomý jej nezrozumiteľnosti, ako aj jej neurčitosti, ak v zmluve uviedol rôzne výšky poskytovaného úveru, mal v nej jasne a zrozumiteľne stanoviť na základe akých konkrétnych okolností sa uplatní jedna alebo druhá výška úverového rámca a jasne a zrozumiteľne (aj pre priemerného spotrebiteľa) stanoviť konkrétne podmienky upravujúce jeho čerpanie, ako aj splácanie, kedy a v akej výške.

38. Právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia by teda bolo nepremičané len v prípade, ak by žalobca žalobu podal do dvoch rokov od tohto momentu, čo sa nestalo. Žaloba bola podaná na súd až dňa 30.10.2020, teda po uplynutí tak dvojročnej, ako aj trojročnej premlčacej doby v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným nemohol súd premlčané právo žalobcovi priznať a preto jeho žalobu bez ďalšieho zamietol. S poukazom na dôvod zamietnutia žaloby žalobcu (premlčanie jeho práva), opodstatnenosťou a oprávnenosťou uplatneného nároku vo veci samej nad rozsah potrebný pre ustálenie povahy uplatneného práva sa súd nezaoberal (viď tiež R29/1983).

39. Záver súdu už pre žalobcu nemôže byť nijako nový či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn.16CoCsp/18/2020, ktorým

-13-

1Csp/77/2020

bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Pezinok sp.zn.4Csp/56/2019 kde za absolútne obdobných skutkových okolností bola obdobná formulárová zmluva žalobcu vyhlásená z tých istých dôvodov za absolútne neplatnú a nárok žalobcu posúdený ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za premlčaný z dôvodu podania žaloby po dvoj a trojročnej premlčacej dobe. Žalobca tam v odvolacom konaní vyslovil nesúhlas so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy z dôvodu jej neurčitosti podľa § 37 Občianskeho zákonníka, pričom mal za to, že ak sa súdu prvej inštancie javila úverová zmluva ako neurčitá a nezrozumiteľná, mal postupovať v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a teda mal posúdiť úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov a nie za neplatnú v zmysle §37 Občianskeho zákonníka; s nesprávnym právnym posúdením zmluvy ako neplatnej, potom podľa neho súviselo aj nesprávne posúdenie plynutia premlčacej doby. Preskúmaním dôvodov žalobcom podaného odvolania však dospel odvolací súd k záveru o neopodstatnenosti podaného odvolania, lebo podľa neho súd prvej inštancie jasne a zrozumiteľne uviedol, z akých dôvodov považuje zmluvu za neplatnú a v čom konkrétne spočívajú dôvody jej neplatnosti podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď poukázal na to, že ide o právny úkon neurčitý a nezrozumiteľný, z hľadiska pre spotrebiteľa najpodstatnejších náležitostí a to prinajmenšom dvojaké určenie výšky úveru, rôzne stanovenie výšky mesačnej splátky úveru, dvojaké uvedenie poplatku za správu revolvingového úveru, na jednej strane 0 eur, na druhej strane s odkazom na Sadzobník poplatkov, údajov o poistení a o poplatku za poistenie, pričom nie je uvedené, o percentuálny podiel z akej sumy sa dojednáva výška poistného, ani či má ísť o jednorazové poistné, alebo o mesačnú splátku poistného a v akej výške, zmluva obsahuje údaj celková čiastka k zaplateniu, čo však nekorešponduje s v zmluve uvádzanou výškou úverového rámca. Ako absolútne neplatnú posúdil obdobnú zmluvu žalobcu z dôvodu neurčitosti v jej základnej obsahovej náležitosti, ktorou je výška

(schváleného) úverového rámca napríklad aj Okresný súd Bardejov vo veci sp.zn.4Csp/38/2021 (vid bod 26 odôvodnenia rozsudku) alebo Okresný súd Košice okolie vo veci 10Csp/459/2019.

40. Aj v tu súdnej veci je zrejmé, že sa nejedná o údaje, ktoré by v zmluve absentovali, alebo by v zmluve boli uvedené nesprávne a mali by za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ale o podstatné náležitosti zmluvy, ktoré z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti spôsobujú neplatnosť zmluvy podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom zo žiadnych ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno vylúčiť možnosť súdu posúdiť uzatvorenú zmluvu aj v intenciách všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sa týkajú náležitostí právnych úkonov.

41. Ako už súd uviedol, pri takom množstve tak zásadných nedostatkov neprichádza do úvahy záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, lebo ten je možný len vtedy, ak zo zmluvy je zrejmé aspoň to základné, teda koľko, ako a kedy má dlžník vrátiť, čo tu zrejmé nie je, lebo vôbec nie je možné určiť splátku čistej istiny úveru očistenú od úrokov a poplatkov. Sám žalobca v splátke raz uvádzal úrok 0,-eur (prvá splátka), potom 59,59 eur (druhá splátka), potom 58,25 eur (tretia splátka a tak ďalej) a keďže išlo o zmluvu na dobu neurčitú, nie je zrejmý ani jeden zrozumiteľný údaj (buď dĺžka splácania, resp. počet splátok alebo aspoň výška splátky) na základe ktorého by bolo možné určiť výšku splátky čistej bezúročnej a bezpoplatkovej istiny. To preto vylučuje aby úver bol posudzovaný ako bezúročný a bez poplatkov, naopak potvrdzuje to absolútnu neurčitosť a nezrozumiteľnosť, teda neplatnosť zmluvy.

-14-

1Csp/77/2020

42. Posúdenie premlčania podľa § 103 Občianskeho zákonníka na ktoré poukazoval žalobca tu tak ani nie je možné, lebo sa vôbec nevie, aká by vlastne mala byť výška splátky, pre nesplnenie ktorej by sa mohol stať zročným celý dlh a kedy a v akej výške by boli splátky zročné. Aj ustanovenia § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka na ktoré žalobca poukazoval predpokladajú možnosť určiť výšku a splatnosť splátky, čo tu nie je splnené.

43. Navyše aj keby zmluva nebola posúdená ako neplatná, ale úver by bol posúdený ako bezúročný a bez poplatkov, i tak by bol nárok žalobcu premlčaný. V prípade záväzkovoprávných vzťahov platí, že dlh zaniká najmä jeho splnením, pričom musí byť splnený riadne a včas. V danom prípade vzhľadom na absenciu konkrétne, zrozumiteľne a určito dohodnutej výšky úveru, výšky splátky, konečnej splatnosti úveru a konkrétneho počtu splátok by i v prípade platnosti zmluvy išlo o bezúročný a bezpoplatkový úver pri ktorom by vzhľadom na neurčité a nezrozumiteľné dojednanie o splácaní úveru (výške, počte splátok) platilo pravidlo podľa § 563 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený, právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Na základe tohto ustanovenia, ak si zmluvné strany nedohodnú splatnosť dlhu, môže veriteľ kedykoľvek vyzvať dlžníka, aby mu dlh vrátil a dlžník je povinný tak urobiť najneskôr nasledujúci deň po tejto výzve. Formu výzvy zákon nepredpisuje. Postačuje preto aj výzva v ústnej forme. V súvislosti s takýmto spôsobom splatnosti je však potom veľmi dôležité uvedomiť si plynutie premlčacej doby, ktorá je v tomto prípade všeobecná, teda trojročná. Premlčacia doba začína v takomto prípade plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k vzniku dlhu. Tento právny názor zastávajú súdy a odborná verejnosť aj v súčasnosti, čo koniec koncov vyplýva aj z tých rozhodnutí, na ktoré vo svojom vyjadrení k žalobe poukázal žalovaný a s ktorými sa súd stotožňuje. Súd poukazuje aj na nasledujúce závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn.3Cdo/174/2016 „Už v judikáte R 28/1984 bol prijatý záver, podľa ktorého „ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu“. Na tomto závere sa ustálila aj neskoršia súdna prax [vid' napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 25/2003, ktoré bolo neskôr publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 91/2004] zotrvávajúca na tom, že ak doba plnenia nie je určená zákonom, rozhodnutím alebo zmluvou, splatnosť vyvolá veriteľ tým, že dlžníka požiada o plnenie (§ 563 Občianskeho zákonníka). Dlžník je v takom prípade povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo bol veriteľom požiadaný o jeho splnenie. Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol...Akceptovanie názoru o viazanosti začiatku

plynutia premlčacej doby na deň splatnosti dlhu a nie na deň vzniku právneho vzťahu, z ktorého dlžníkovi vznikla povinnosť na plnenie, by viedlo k neprípustnému posunutiu začiatku plynutia premlčacej doby (v zrejmom rozpore s účelom inštitútu premlčania) prakticky na neobmedzenú dobu podľa ľubovôle veriteľa.“

44. Preto ak by tu aj zmluva bola platná, trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka by začala v danom prípade plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu, teda u každého čerpania finančných prostriedkov samostatne dňom nasledujúcim po uskutočnení konkrétneho čerpania finančných prostriedkov žalovaným. Doručenie výzvy veriteľa žalovanému na plnenie nemalo vplyv na posudzovanie plynutia premlčacej doby. Žalovaný v posudzovanom prípade od žalobcu čerpal finančné prostriedky dňa 30.06.2017

-15-

1Csp/77/2020

(2.962,-eur) a dňa 21.08.2017 (20,-eur). Pokiaľ ide o posledné čerpanie, trojročná premlčacia doba uplynula teda dňa 22.08.2020. Žalobca podal žalobu v predmetnej veci až dňa 30.10.2020. Je preto správne a dôvodné tvrdenie žalovaného, že trojročná premlčacia doba uplynula pred podaním žaloby a to aj po zohľadnení jej spočívania v zmysle § 1 zákona č.62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony Na základe uvedeného súd posúdil vznesenú námietku premlčania za dôvodnú, preto nemohol premlčané právo žalobcovi priznať a preto musel jeho žalobu bez ďalšieho a v celom rozsahu zamietnuť.

45. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mal žalovaný, keďže žaloba proti nemu bola v celom rozsahu zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP mu vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.